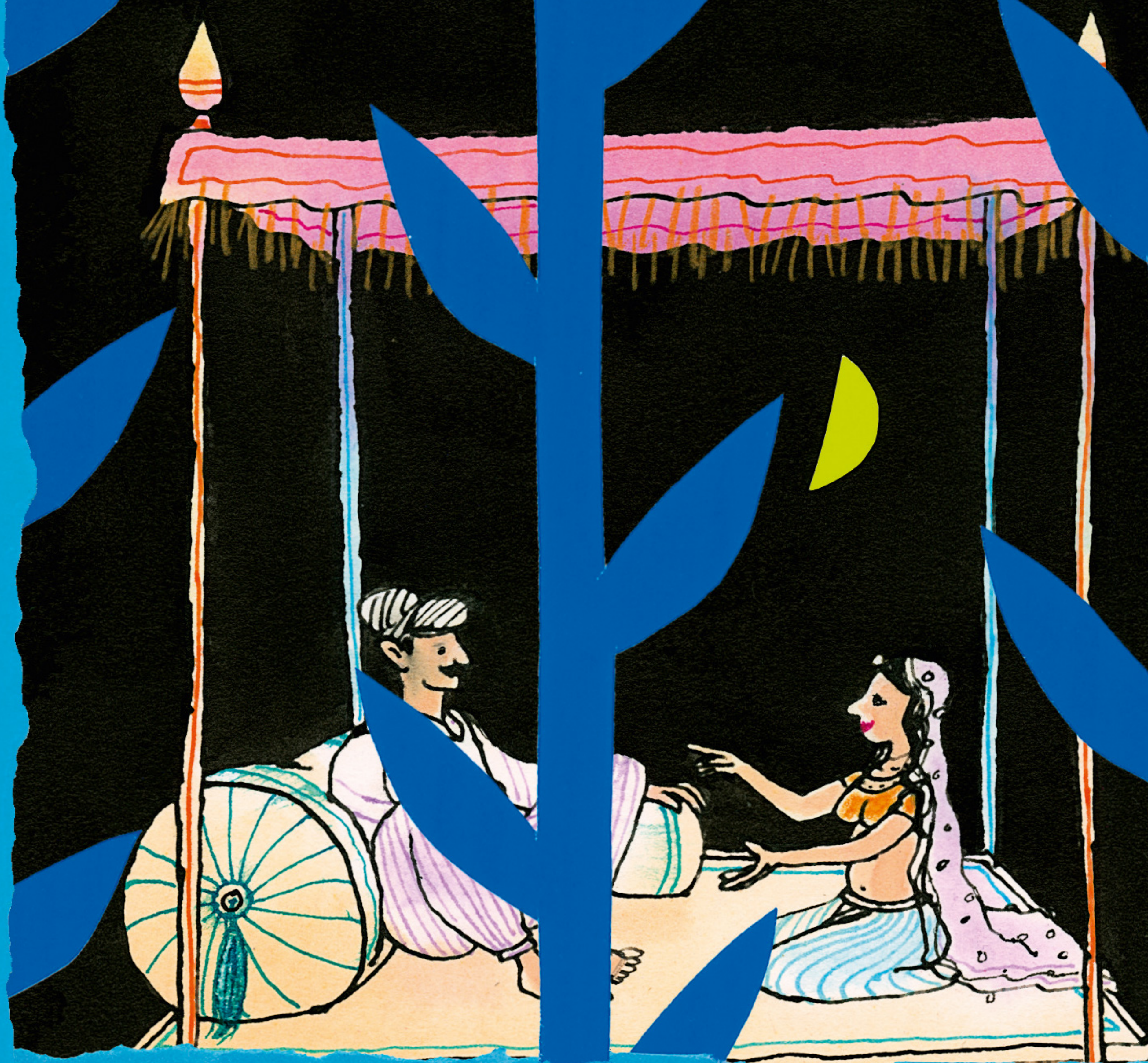

IMME DROS & ANNEMARIE VAN HAERINGEN

EN TOEN, SHEHERAZADE, EN TOEN?

Uit de verhalen van
Duizend-en-een-nacht

EN TOEN, SHEHERAZADE, EN TOEN?

Uit de verhalen van Duizend-en-een-nacht

Verteld door Imme Dros

Met tekeningen van
Annemarie van Haeringen

Leopold | Amsterdam

HET VERHAAL VAN DE PAUW EN DE EEND

Volgens kronieken, o nobele koning, leefde er in een bos dicht bij zee een pauw met zijn wijfje. Ze hadden er alles: bomen, beekjes, grasland en meer dan voldoende te eten. Wel zwierven daar verscheurende dieren rond: wolven en beren, vossen en leeuwen, die de pauwen bedreigden. Ten slotte trokken ze toch weg. Ze troffen het, want ze vonden een bosrijk eiland met weinig roofdieren waar ze in rust konden leven en waar ze toch wat ze nodig hadden allemaal vonden: bomen, beekjes, grasland en meer dan voldoende te eten. Tot hun verbazing kwam op een dag een eend aangerend die zoveel haast had dat ze struikelde over haar voeten en op haar snavel viel. Dadelijk ging de vrouwtjespauw helpen. En ze vroeg de doodsbang eend waarom ze zo'n haast had. 'Ik ben over mijn toeren van angst omdat ik moet vluchten, voor de mens, want dat is het meest afschrikwekkende zoogdier dat er bestaat. Wees gewaarschuwd, Pauw, pas op voor de mensen,' hijgde de eend. De pauw probeerde haar wat te kalmeren. 'Eend, bij ons ben je veilig, hier zullen die mensen niet komen, dit is een eiland midden in zee, blijf gerust bij ons wonen.' Maar dat maakte de doodsbang eend niet kalm, ze vertelde: 'Ik woon al lang op dit eiland sinds mijn vlucht voor de mensen, en ik had nergens last vast, maar ik droomde vannacht weer over een stem die me waarschuwde dat er gevaar voor me dreigde:

“Eend, pas op en geloof nooit een mens, hij is niet te vertrouwen!
 Zo geniepig en zo gewiekst is de aard van dat zoogdier
 dat het de vissen het water uit krijgt, de vogels de lucht uit,
 en met zijn listen en lagen zelfs olifanten kan vangen,
 bergen weet te verzetten, de loop van rivieren verandert.”
 Toen werd ik wakker. Ik wist niet waar ik het zoeken moest en ik
 liep maar door tot ik ergens op een berg bij een grot kwam
 waarin een leeuwenjong lag. Hij keek me aan en hij vroeg me:
 “Hé, wat ben jij voor een grappig dier, vertel eens, hoe heet je?”
 “Ik ben een vogel en ik heet Eend. Wat doe jij in die grot hier?”
 vroeg ik. De leeuw zei: “Ik kroop erin toen ik akelig droomde.
 Namelijk dat mijn vader me waarschuwde dat er gevaar was
 van de mens, dat is volgens hem het gevaarlijkste zoogdier.
 Daarom heb ik me in deze grot verstopt voor de mensen.”
 Al mijn veren stonden recht overeind en ik zei hem:
 “Jij bent het sterkste dier, nota bene, nu word ik pas echt bang,
 als zelfs de zoon van Koning Leeuw in angst zit voor mensen.
 Iemand als jij zou de zwakkere dieren toch moeten beschermen.”
 Ik kreeg de leeuw zo ver dat hij de mens wou gaan doden,
 en wel meteen! Ik rende achter hem aan en we zagen
 voor ons op de weg een stofwolk. Die kwam van een ezel...’
 ~ Sheherazade zweeg toen het licht werd. De koning liet haar een
 dag langer leven om weer haar stem in het donker te horen.
 En de zon kwam schitterend op en de zon ging weer onder.
 Pas toen de nacht was gekomen vertelde Sheherazade: ~
 Volgens kronieken, o nobele koning, stormde die ezel
 met een geweldige snelheid en tollende ogen de weg af.
 En de eend en het leeuwenjong keken toe en de eend zei:
 ‘Hij is op hol geslagen, ik zie het wit van zijn ogen.’
 ‘Wie ben jij en waarom loop je zo hard?’ vroeg de leeuw hem.
 ‘Ik ben een ezel, Hoogheid, ik vlucht voor mensen, omdat ik

in een droom vannacht op dit eiland een mens heb zien lopen.’
‘Ben je dan zo bang dat de mensen je doodmaken, Ezel?’
‘Doodmaken is het punt niet, ze laten je doodwérken, Hoogheid!
Kijk, de mensen slaan ons tot bloedens toe bij het werken,
schoppen ons net zolang tot we onder de lasten bezwijken.
Ik vlucht niet voor de dood, maar voor een leven met mensen.
U zou als zoon van Koning Leeuw ons moeten beschermen,’
balkte de ezel. De leeuw zei dat hij dat zelf al van plan was
en of de ezel niet mee kon gaan om een beetje te helpen.
Weer was een stofwolk te zien in de verte boven de velden.
Deze keer kwam er een prachtig zwart paard aan dat net als de ezel
vluchtte voor de mensen, die op zijn rug klommen, schopten,
sloegen met zweepen, in zijn flanken prikten met sporen,
en hem als hij te oud werd aan een molenaar gaven,
voor wie hij lopen moest in een tredmolen zodat de molen
draaien bleef, tot hij er dood bij neerviel na jaren ellende.
En het leeuwenjong was verbijsterd toen hij het hoorde.
‘Maar je bent groter dan ik, Paard, en je kunt veel harder rennen!
Jij hoeft een mens maar een trap te geven met een van je hoeven!
Wil je mij niet helpen nu ik de mensen ga doden
om dat ezeltje en deze kleine eend te beschermen?’
‘Hoogheid, vergeet het maar, u kunt van mensen niet winnen.
Mensen weten je kracht en je snelheid met list te bedwingen,
wringen een bit in je bek en binden een riem om je benen,
slaan je en pijnigen je tot je alles zal doen wat ze willen,’
brieste het paard. Nog een stofwolk naderde vanuit de verte,
daar kwam in volle vaart een kolossale kameel aan.
‘Waar ga je heen, Kameel, wat loop je te jachten en jagen?’
vroeg de leeuw. De kameel vertelde dat hij op de vlucht was
voor de mensen, die hem verschrikkelijk hadden behandeld.
‘Kom nou, Kameel, jij kan de mensen toch met gemak aan,

jij bent nog groter dan een paard zelfs, jij overwint ze.'

'Uitgesloten! Niets dan de Dood kan de mens overwinnen,'
zei de kameel terwijl hij hard met zijn hoef in de grond sloeg.

'Deze ring boorde hij door mijn neus: een kind kan me dwingen
zacht te gaan lopen, te hollen, te knielen, te staan of te liggen.
Ik word misbruikt voor slopende reizen met zware bepakking
tot aan mijn dood, waarna ze mijn huid en vlees nog verpatsen.
Ik heb de riem waaraan ik vastzat kapot kunnen knagen
en ik kon wegzwemmen in de nacht voordat iemand het merkte,
ik ben op zoek naar een schuilplaats waar geen mens me kan vinden.'

'Blijf hier, dan kun je zien hoe ik de mens zal verscheuren,'
pochte de leeuw. En terwijl hij nog met de kameel stond te praten
zag ik alweer een wolk van stof aan de horizon hangen.

Daaruit dook een onaanzienlijk scharminkel op met een
zak aan zijn lijf vol rommel en met een vracht lange planken...

~ Sheherazade zweeg toen het licht werd. De koning liet haar een
dag langer leven om weer haar stem in het donker te horen.

En de zon kwam schitterend op en de zon ging weer onder.

Pas toen het eindelijk nacht was vertelde Sheherazade: ~

Volgens kronieken, o nobele koning, ging het zo verder:
Toen hij de leeuw zag, maakte het onaanzienlijke wezen
met de volle zak en de planken een plechtige buiging.

'O, Hoogheid Leeuw, u bent van alle dieren de sterkste,
en de machtigste met uw geweldige klauwen en kaken.
U heerst van oudsher over alles wat leeft op de aarde.
Help me tegen de vijand aan wie ik probeer te ontkomen.'

'Wat ben jij voor een diersoort, dat je zo prachtig kunt praten?
En zeg eens, wie is de vijand waaraan je probeert te ontkomen?'

vroeg de leeuw en weer maakte het wezen een plechtige buiging.

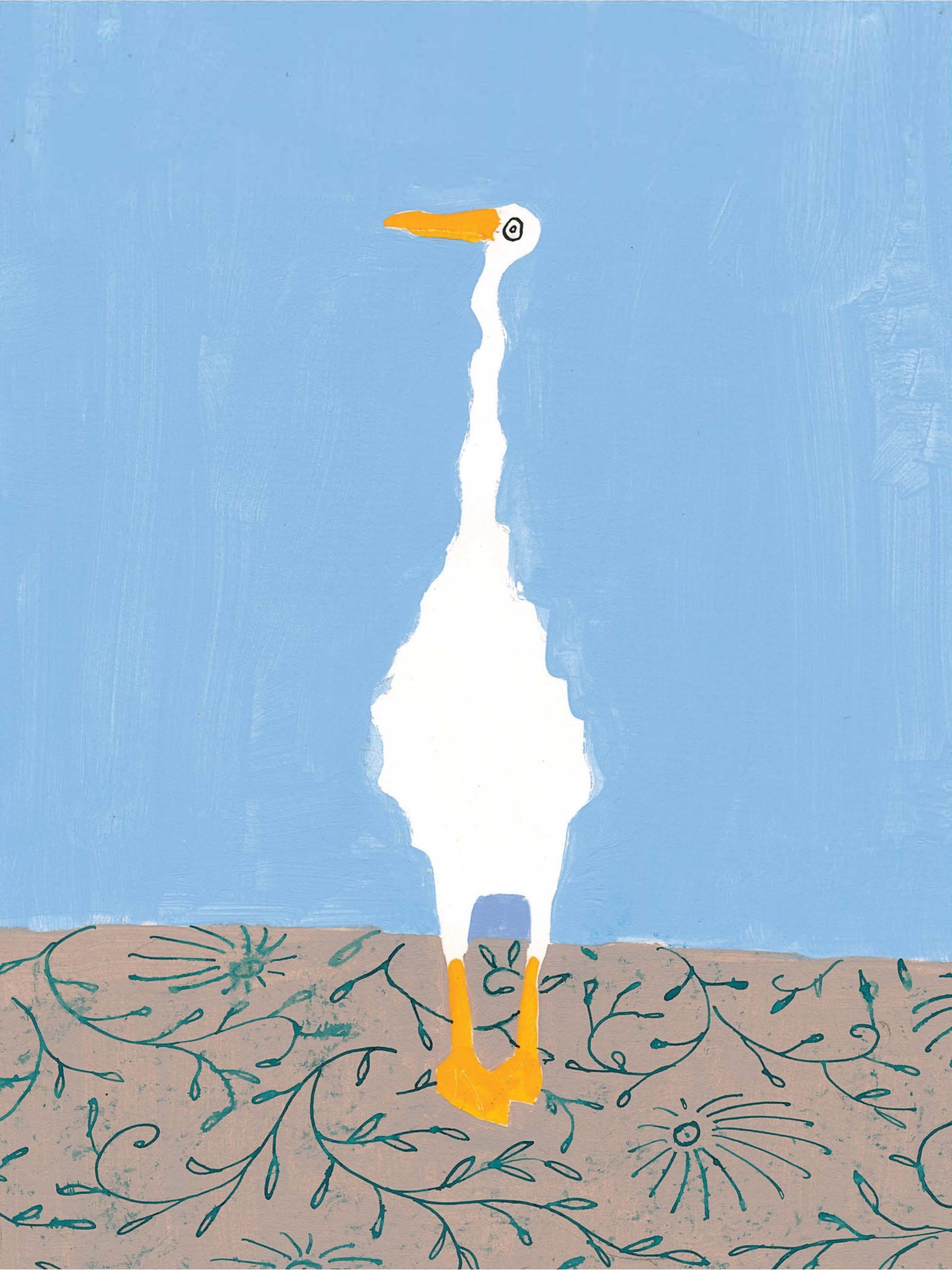
'Ik ben een timmerman, Hoogheid Leeuw, ik vlucht voor de mensen.
Daar is haast bij want als het licht wordt kunnen ze hier zijn.

Als ik mag vragen, waar is uw oom de panter? Ik moet een schuilhut bouwen die hem tegen de mensen beveiligt,’ zei de timmerman. En de leeuw wilde weten wat voor schuilhut zijn oom de panter zou krijgen en wilde er ook een. ‘Maak voor mij een schuilhut, Timmerman, van deze planken.’ ‘Maar de panter was eerst, deze planken zijn voor de panter,’ wierp de timmerman tegen. Dat accepteerde de leeuw niet. ‘Ik ben belangrijker dan een panter als zoon van de koning,’ riep hij en hij brulde zo hard dat de timmerman toegaf. ‘Goed, dan zal ik eerst voor u die schuilhut wel bouwen,’ zei hij onderdanig en ging in de weer met de planken, zaagde, schaafde en sloeg met de hamer terwijl de leeuw toekeek. Eindelijk was de schuilhut klaar, de leeuw kon er net in, maar zodra hij er zich met wat moeite in had gewrongen, sloeg de timmerman voor de uitgang nog een paar planken, zodat de leeuw er niet meer uit kon. Hij werd ongeduldig. ‘Timmerman, ik wil eruit, het is me te krap in die schuilhut! Geef hem maar aan de panter, ik ga naar mijn grot in de bergen,’ riep hij op bevelende toon, maar de timmerman grijnsde: ‘Nooit meer, jij dommekracht van een roofdier, kom je die kist uit.’ ‘Toen begrepen we dat een timmerman ook een soort mens is, zoals een kabeljauw een soort vis en een eend een soort vogel, en we maakten allemaal dat we wegkwamen. Maar die arme leeuw zit nu voor de rest van zijn leven gevangen. Zelf ben ik dag en nacht doorgelopen totdat ik hier was,’ zei de eend en de pauwen stelden haar voor om te blijven. En de eend en de vrouwtjespauw werden goede vriendinnen. Toch, hoe lang het ook rustig en vredig bleef op het eiland, steeds schrok de eend opnieuw van ieder geluid en de pauw zei: ‘Eend, wat je lot is, gebeurt, ook al ben je nog zo behoedzaam. en we gaan echt niet dood voordat onze tijd is gekomen.’

Maar de eend dacht aan de kameel, aan het paard en de ezel.
'Ik ben niet bang voor de dood, maar voor een leven bij mensen!
Echt, je kunt als eend volgens mij niet behoedzaam genoeg zijn,'
zei ze en toen er op een dag weer een stofwolk te zien was,
krijste ze luidkeels en vluchtte snaterend weg naar de zeekant.
Loos alarm, het bleek te gaan om een ree en de pauw riep:
'Kom Eend, het is maar een ree, en reeën eten geen eenden.'
Ook de ree bleef wonen bij de eend en de pauwen
en dit verhaal had een heel gelukkig eind kunnen krijgen,
als er niet in een orkaan een schip was gestrand op het eiland.
Zodra de zeelui aan wal kwamen rende de ree weg, de pauwen
vlogen de boom in, alleen de eend bleef van pure paniek staan
zodat ze werd gevangen. De arme eend kwaakte luidkeels:
'Ja, wat je lot is, gebeurt, ook al ben je nog zo behoedzaam.'
En het schip koos weer zee, het verdween als een stip in de verte.
Ook al was wat de eend overkwam, bepaald door het lot, de
vrouwtjespauw miste de eend en wilde weg van het eiland.
Alles herinnerde haar daar steeds aan gelukkiger dagen.
Toen ze haar plan aan de ree vertelde begon die te huilen.
'Ik mis de eend al en als jullie gaan moet ik jullie ook missen.'
Dat ging de pauwen toch aan het hart, ze besloten te blijven.
Samen treurden ze om de eend die hun af was genomen.
'Ach, dat de eend, die altijd zo behoedzaam was en wel
tien keer gevlucht is voor niets, nu juist deze ene keer staan bleef,'
riep de ree en de vrouwtjespauw klaagde mee, maar ze zei ook:
'Toch denk ik dat ze nog leven zou als ze naar mij had geluisterd.
Ik zei haar steeds tot vervelens toe dat ze Allah moest prijzen,
want wie Allah niet looft en prijst, wordt bestraft, dat is zeker.'
Vanaf die dag ging de ree Allah loven en prijzen en bad dan:
'Loof en prijs Allah die ons bestraft, de almachtige Schepper.'
Wat vanzelfsprekend weer anders dan het gebed van een duif is...

~ eindigde Sheherazade, die had gezien dat het licht werd.

‘Wat bidt een duif?’ vroeg de koning en Sheherazade vertelde toen de volgende nacht kwam, hoe het gebed van een duif was: ~